

Recomandări pentru începerea anului școlar 2020-2021 în condiții de siguranță, cu promovarea educației incluzive de calitate, pentru toți copiii din România

Opiniile exprimate în acest document aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția UNICEF.

Sumar executiv

Acest document a fost creat pentru a veni în sprijinul autorităților naționale, județene și locale în planificarea începerii anului școlar 2020-2021, în condiții de siguranță pentru copii și întreg personalul unităților școlare, cât și de asigurare a educației incluzive de calitate, pe parcursul acestei situații internaționale fără precedent.

Am urmărit identificarea unor soluții care pot facilita diminuarea impactului pandemiei asupra învățării și reducerea decalajelor înregistrate în învățare în urma închiderii școlilor în perioada martie – iulie 2020 în România.

Materialul a fost elaborat de către o echipă de 18 directori implicați în implementarea modelului "Educație incluzivă de calitate" și reprezentanți ai instituțiilor județene din Bacău, fiind inițiat și coordonat de către UNICEF în România. Recomandările propuse urmăresc cele trei scenarii prezentate de către Ministerul Educației și Cercetării și au la bază experiența profesioniștilor din educație din perioada martie-iulie 2020, în contextul pandemiei de COVID-19. Soluțiile prezentate reflectă totodată rezultatul consultărilor realizate la nivel comunitar pe tema provocărilor, vulnerabilităților, constrângerilor și soluțiilor specifice pentru fiecare scenariu în parte. O atenție deosebită a fost acordată elevilor aflați în situații de vulnerabilitate și risc de abandon școlar.

Considerațiile și propunerile prezentate vizează în egală măsură eliminarea barierelor pentru participarea la educație, susținerea învățării și asigurarea stării de bine a tuturor elevilor, precum și acordarea sprijinului necesar cadrelor didactice, personalului școlilor și echipelor manageriale, pentru a putea asigura contexte incluzive și servicii de educație de calitate, în siguranță.

Sperăm ca aceste recomandări să contribuie la elaborarea unor decizii informate, care să susțină accesul tuturor copiilor la educație incluzivă de calitate.

- ✓✓✓ decizia referitoare la modul de abordare a noului an școlar va fi luată și argumentată de către fiecare școală/comunitate, în funcție de resurse, de situațiile epidemiologice locale, de limitările și oportunitățile existente;
- ✓✓✓ asigurarea schimbului de bune practici între școli și comunități, cu privire la soluțiile adoptate în funcție de context;
- ✓✓✓ colectarea unor date absolut necesare pentru documentarea și fundamentarea deciziilor și planurilor noi de acțiune înainte de reînceperea anului școlar, cu privire la copii/elevi (identificarea copiilor vulnerabili; identificarea principalelor nevoi de sprijin) și familiile acestora (acces la dispozitive și internet, competențe digitale, disponibilitatea de a însoți copilul în învățarea online);
- ✓✓✓ instituțiile abilitate din domeniul edu-

SUGESTII PENTRU CADRUL GENERAL

- cației și sănătății vor oferi școlilor în mod prioritar consiliere și informare, înainte de începerea anului școlar și pe parcurs;
- ✓✓✓ asigurarea de consiliere și suport psihologic și socio-emoțional copiilor, elevilor și cadrelor didactice;
- ✓✓✓ promovarea unor campanii de reducere a stigmatizării și a temerilor legate de contagiune sau contaminare, la nivelul școlilor (personal, elevi, familii);
- ✓✓✓ sprijin financiar suplimentar acordat școlilor pentru pregătirea începerii anului școlar într-un context care promovează incluziunea, siguranța și sănătatea, cu oferirea unei educații de calitate (finanțare suplimentară din partea autorităților centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale, comunității; reprioritizarea planurilor de cheltuieli).

Scenariul Verde

Începerea anului școlar cu frecvență normală, în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor elevilor, a cadrelor didactice și a personalului din școli

Recomandări/soluții propuse:

- ✓ orar flexibil de începere a activităților, reducerea grupelor/claselor, reamenajarea spațiului (libertate de decizie la nivelul școlilor, având în vedere diferențele privind spațiile școlare existente și numărul de schimburi în care lucrează; posibil mutarea unor clase în spațiile excedentare sau apelarea la containere moderne);
- ✓ amenajarea spațiilor exterioare ale grădinițelor în vederea desfășurării unui număr mai mare de activități de învățare în aer liber;
- ✓ suspendarea programului „Școala altfel” la toate nivelurile de învățământ;
- ✓ identificarea și angajarea de personal suplimentar: didactic, nedidactic, auxiliar, de îngrijire, medical; suplinirea unor activități didactice, de către asistenți - elevi/studenți care se pregătesc pentru cariera didactică și fac practică pedagogică;
- ✓ desfășurarea de activități remediale pentru copiii/elevii care nu au participat la învățarea online/la distanță;
- ✓ realizarea unor adaptări curriculare diferențiate/individualizate, la nivelul fiecărei școli;
- ✓ sprijin din partea autorităților pentru liceele tehnologice în vederea susținerii practicii curente și comasate la agenții economici (HORECA). În caz contrar, va exista pericolul ca elevii să nu poată beneficia de aceste servicii atât de necesare pentru viitorul meseriei alese;
- ✓ vizite în școli și asigurare de consiliere din partea unor experți în sănătate publică; prezentarea punctului de vedere al/normativelor Direcțiilor de Sănătate Publică și verificarea unității școlare înainte de începerea anului școlar pentru autorizarea funcționării prealabile și nu prin asumarea de către directorii unităților de învățământ;
- ✓ asumarea de către părinți a carantinării în cazul apariției cazurilor de îmbolnăvire în colectivitate;
- ✓ interzicerea accesului părinților în școală/grădiniță; proceduri de aducere și preluare a copiilor de la grădiniță fără intrare în spațiul școlar.

NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN:

- ✓ modificarea Legii Educației Naționale (LEN) Art 63 – efective de elevi (reducerea numărului de copii/elevi, luând în calcul faptul că cifrele de școlarizare au fost deja aprobate);
- ✓ sprijin financiar pentru achiziția de containere, în cazul școlilor care nu au spații suficiente și nu pot identifica spații în alte școli;
- ✓ resurse financiare suplimentare alocate pentru toate categoriile de personal suplimentar; normative noi privind practica pedagogică a studenților și elevilor de la Colegiile Pedagogice;
- ✓ asigurarea fondurilor necesare pentru achitarea burselor și a beneficiilor acordate de agenții economici, în baza contractelor de colaborare încheiate înainte de pandemie, din diverse domenii, în special din domeniul HORECA;
- ✓ metodologii și ghiduri pentru cadrele didactice care să vizeze activitățile remediale și recuperatorii; normative și metodologii elaborate de Direcțiile de Sănătate Publică (DSP) și ministerele de resort, pentru asigurarea condițiilor igienico-sanitare;
- ✓ alocarea de fonduri suficiente de către Consiliile Locale, direct corelate cu aspectele constatate de către DSP și recomandările propuse.

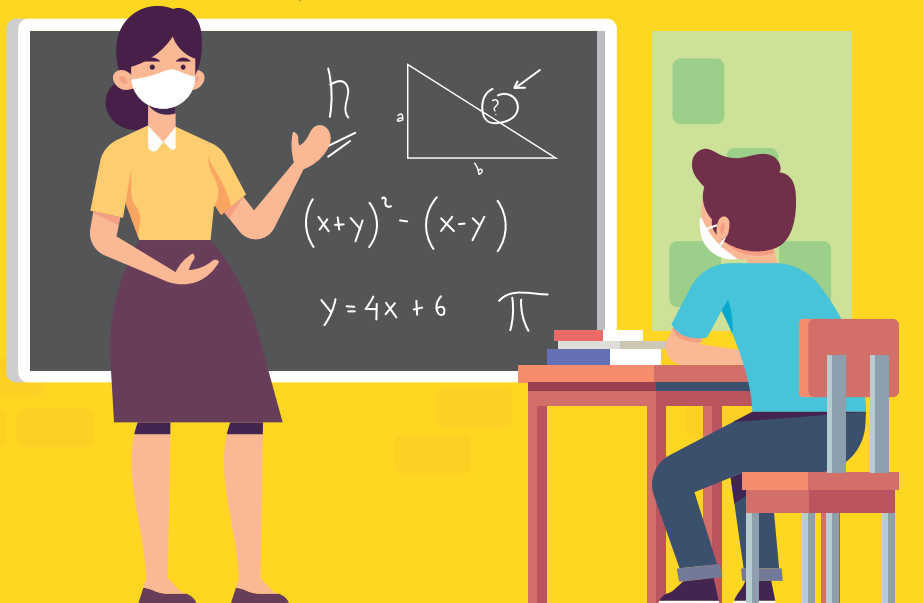
Scenariul Galben

Cursuri organizate după un model mixt/hibrid;
Prioritate: preșcolarii, elevii claselor pregătitoare
– a IV-a și elevii din anii terminali

Recomandări/soluții propuse:

- ✓ obligativitatea participării tuturor preșcolarilor și elevilor la un minim de activități desfășurate de cadrul didactic online, precum și întocmirea unei proceduri de prezență online;
- ✓ activitatea online de tip asincron; orar flexibil;
- ✓ angajarea/detașarea, pe o perioadă determinată, de personal medical în număr suficient;
- ✓ asigurarea pentru cadrele didactice a unor cursuri de dezvoltare a competențelor digitale și adaptărilor curriculare în format online pentru toți copiii și, în mod particular, pentru copiii vulnerabili;
- ✓ reducerea presiunii volumului de muncă al cadrelor didactice prin simplificarea sau scăderea numărului documentelor de elaborat și a altor responsabilități administrative, în condițiile în care vor fi solicitate suplimentar în predarea-învățarea-evaluarea în sistem hibrid (blended-learning);
- ✓ ajustarea curriculară (prin condensare/prioritizare) și a metodologiilor de evaluare;
- ✓ planuri pentru învățare accelerată și educație remedială;
- ✓ predare colaborativă la nivel de școală, acolo unde sunt mai multe clase pe nivel;
- ✓ accesarea de fonduri pentru digitalizarea unităților de învățământ, conectarea la internet și pentru achiziția unor pachete pentru învățarea digitală;
- ✓ vizite în școli și asigurare de consiliere din partea unor experți în sănătate publică; prezentarea punctului de vedere/normativelor DSP și verificarea unității școlare înainte de începerea anului școlar pentru autorizarea funcționării prealabilă și nu prin asumarea de către directorii unităților de învățământ;
- ✓ dezvoltarea unor protocoale specifice de securitate și sănătate pentru personal, elevi și comunitatea școlară largă, completate de Ghiduri prezentate și discutate cu toți beneficiarii;
- ✓ parteneriate cu părinții, pentru continuarea/extinderea/susținerea activităților de învățare desfășurate de copii/elevi în familie; transmiterea informațiilor cheie către îngrijitorii și familiile elevilor cu privire la aplicarea protocoalelor de igienă și igienizare, la regulile nou instituite.

NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN:

- ✓ reglementări legale privind monitorizarea absenteismului în timpul învățării la distanță;
- ✓ resurse financiare suplimentare alocate pentru personalul didactic, care susține activități atât în unitatea de învățământ cât și în online;
- ✓ asigurarea suportului financiar pentru acces la dispozitive și aplicații informatice necesare cadrelor didactice și pentru asigurarea digitalizării unităților de învățământ;
- ✓ adaptarea metodologiilor și normelor privind evaluarea anuală a cadrelor didactice, luând în considerare specificul predării-învățării-evaluării în sistem hibrid;
- ✓ sprijin metodologic și reglementări cu privire la planificarea și proiectarea activităților în format hibrid, pe cicluri, niveluri de învățământ și discipline;
- ✓ ghiduri pedagogice privind educația remedială și învățarea accelerată în sistem hibrid;
- ✓ normative clare emise de către DSP și autorități naționale, materiale de informare și promovare a regulilor de igienă și siguranță, realizate pe categorii diferite de adresabilitate; asigurare de personal medical suplimentar în școli; asistență online, posibil o linie de urgență la care specialiști din domeniul medical să ofere consultanță cadrelor didactice, echipelor manageriale, părinților față de problemele de igienă și sănătate legate de participarea la programul școlar al copiilor.

Scenariul Roșu

Cursuri organizate exclusiv
în sistem online

Recomandări/soluții propuse:

- ✓ redimensionarea duratei unei lecții în context online și a categoriilor de activități propuse elevilor; regândirea orarelor, la nivelul fiecărei școli;
- ✓ formarea unor grupuri de experți care să ofere ghiduri și metodologii cu exemple concrete, eficiente în didactica predării-învățării-evaluării exclusiv în sistem online, la diferite vârste și pe diferite discipline;
- ✓ formarea cadrelor didactice pentru reconfigurarea întregii practici educaționale în context exclusiv online;
- ✓ accesarea de fonduri pentru digitalizarea unităților de învățământ, conectarea la internet și pentru achiziția unor pachete pentru învățarea digitală și sprijinirea cadrelor didactice pentru achiziția dispozitivelor necesare și a accesului la aplicații informatice necesare;
- ✓ accesul la platforme online recunoscute, oficiale, ușor de utilizat de către elevi (și părinți în cazul preșcolarilor), completat de kit-uri de învățare tipărite, pentru copiii din zone/familii defavorizate, care nu au acces la resurse online;
- ✓ obligativitatea participării preșcolarilor/elevilor la un minim de activități propuse de către cadrul didactic, precum și întocmirea unei proceduri de prezență online;
- ✓ ajustarea curriculară, prin condensare/prioritizare, cu accent doar pe competențele de bază și care permit progresul în învățare la nivelul următor; reconfigurarea metodelor de evaluare, în condițiile procesului educațional desfășurat exclusiv online.

NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN:

- ✓ reglementări legale privind monitorizarea absenteismului în contextul învățării la distanță;
- ✓ achiziția de resurse tehnologice prin programe guvernamentale sau fonduri europene, astfel încât toți elevii să poată avea acces la acest tip de învățare; asigurarea suportului financiar pentru acces la dispozitive și aplicații informatice necesare cadrelor didactice și pentru asigurarea digitalizării unităților de învățământ;
- ✓ adaptarea metodelor și normelor privind evaluarea anuală a cadrelor didactice, luând în considerare specificul predării-învățării-evaluării în sistem exclusiv online;
- ✓ sprijin metodologic și reglementări cu privire la planificarea și proiectarea activităților exclusiv în format online, pe cicluri, niveluri de învățământ și discipline.

Prezentul material se dorește a fi un instrument în sprijinul decidenților de la nivel național, județean și local în planificarea deschiderii anului școlar 2020-2021 în condițiile asigurării unei educații incluzive de calitate, a diminuării impactului pandemiei de COVID-19 asupra învățării și a reducerii decalajelor înregistrate în învățare în urma închiderii școlilor și a întreruperii studiilor în perioada martie – iulie 2020 în România.

Materialul a fost elaborat prin documentarea intervențiilor derulate la nivelul județului Bacău în perioada martie – iulie 2020 în contextul pandemiei de COVID-19 și prin consultări realizate cu un grup de lucru format din directori de unități de învățământ și inspectorul școlar general adjunct de la nivelul Inspectoratului Școlar Județean Bacău. Consultările au urmărit analiza provocărilor, vulnerabilităților, constrângerilor și limitărilor în contextul pandemiei, a soluțiilor posibile identificate de managerii școlilor și a nevoilor concrete de sprijin. A fost valorificată experiența echipelor manageriale din unități de învățământ preuniversitar (20 de licee și 35 de școli gimnaziale), unități care au testat și au implementat cu succes modelul de intervenție Educație Incluzivă de Calitate propus de UNICEF în România prin proiectul „*Incluziune socială prin furnizarea de servicii integrate la nivelul comunității*” în perioada 2015-2019. În prezent acestea sunt implicate și în derularea programului pilot „Împreună pentru viitor”, focusat pe facilitarea tranziției elevilor din gimnaziu către învățământul secundar superior, coordonat de către UNICEF în România. Ambele proiecte au avut ca scop testarea unor modele de intervenție care să ofere cadrul de documentare necesar fundamentării unor schimbări la nivelul politicilor publice axate pe promovarea incluziunii și calității în educație și pe prevenirea părăsirii timpurii a școlii. Experiența acestor școli și a echipelor manageriale în abordarea problematicii incluziunii și a educației de calitate a putut fi, astfel, valorificată în propunerea unor soluții viabile pentru deschiderea școlilor începând cu septembrie 2020.

Pentru a documenta procesele de luare a deciziilor, de planificare și de intervenție concretă la nivel național și local în unitățile de învățământ, consultările în cadrul grupului de lucru, desfășurate în perioada iulie – august 2020, au vizat condițiile de deschidere a școlilor considerând trei scenarii:

- **frecvență normală**, în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari;
- cursuri organizate după un **model mixt/hibrid** (alternativ, jumătate de clasă vine la școală, jumătate participă online), în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari;
- cursuri organizate **în întregime online/la distanță**, utilizând platforme și resurse de învățare digitale (alternativ, cu organizarea altor forme de învățare la distanță, în cazurile în care accesul la tehnologie este limitat și conectivitatea la Internet este redusă).

Dezbaterile din cadrul consultărilor în grupul de lucru s-au axat pe capacitatea școlilor de a implementa măsuri de prevenție și a oferi educație incluzivă de calitate în anul școlar 2020-2021 și pe decantarea unor recomandări pentru fiecare dintre cele trei scenarii, care au vizat atât procesul educațional, cât și aspecte legate de siguranță și sănătate. Un punct cheie urmărit în dezbateri și regăsit în prezentul document l-a constituit recuperarea decalajelor în învățare: perspectivele cadrelor didactice privind abordarea de tip blended-learning, riscuri și oportunități; perspective privind instrumentele pe care le vor utiliza în eventualitatea în care va fi implementat acest tip de scenariu; perspective privind evaluarea și recuperarea decalajelor de învățare și accentul pe rezultatele învățării (vs. recuperarea curriculară); educație pentru toți și pentru fiecare – abordarea nevoilor copiilor cu CES; elemente de echitate și incluziune – acțiuni specifice pentru prevenirea abandonului școlar și identificarea grupurilor vulnerabile; mobilizarea și comunicarea cu părinții; evitarea etichetării și stigmatizării elevilor.

Considerațiile și propunerile inserate în prezentul document vizează în egală măsură eliminarea barierelor pentru participare, învățare și stare de bine a tuturor copiilor/elevilor și în primul rând a celor defavorizați, dar și acordarea sprijinului necesar cadrelor didactice, personalului școlilor și echipelor manageriale pentru a putea asigura contexte incluzive și servicii de educație de calitate, în condiții de siguranță și sănătate pentru toți.

Demersurile care au stat la baza elaborării prezentului document s-au derulat la nivelul județului Bacău, dar trebuie considerate într-un context mult mai larg de preocupări și intervenții la nivel național și european, centrate pe radiografierea capacității sistemelor de educație și de sănătate de a răspunde provocărilor lansate de pandemie și a posibilelor soluții pentru abordarea noilor provocări, odată cu deschiderea școlilor.

Biroul Regional UNICEF pentru Europa și Asia Centrală a adus, astfel, o contribuție semnificativă în sprijinul guvernelor, reprezentanților ministerelor și altor actori din domeniul educației la nivel național, local și la nivelul fiecărei unități școlare prin realizarea și publicarea materialului *Crearea unor sisteme de educație reziliente în contextul pandemiei de COVID-19: Considerente pentru factorii de decizie de la nivel național, local și de unitate școlară*. Documentul propune un cadru de analiză și reflecție care vizează toate palierele de decizie, orientând recomandările spre creșterea rezilienței sistemelor de învățământ, spre transformarea acestora în sisteme flexibile, dedicate tuturor copiilor, capabile prin tehnologiile și pedagogiile inovatoare propuse, să facă față actualei și unor noi posibile crize. „Materialul are și scopul de a păstra și de a promova învățământul și educația incluzivă de calitate pentru TOȚI copiii și tinerii, în special pentru cei mai marginalizați copii, pe parcursul și după fazele de izbucnire și de recuperare în urma pandemiei de COVID-19”.

La nivel național, odată cu declanșarea pandemiei au fost propuse o serie de intervenții corelate, intersectoriale, în domeniile educație și sănătate, astfel încât să poată fi adoptate soluții punctuale, de urgență, în contexte locale diferite, adaptate constrângerilor, limitărilor și nevoilor din fiecare județ, din fiecare școală (eg. Programul Teleșcoală, centralizarea unor resurse educaționale deschise publicate pe digital.educred.ro).

La nivelul județului Bacău, sub coordonarea Inspectoratului Școlar Județean s-au derulat o serie de intervenții de sprijin în perioada martie – iunie 2020, centrate în egală măsură spre identificarea nevoilor elevilor și personalului didactic în contextul susținerii predării-învățării în sistem online, precum și pe facilitarea accesului tuturor copiilor la educație, în special a celor marginalizați, din familii defavorizate, în cazul cărora exista riscul adâncirii și mai mult a decalajelor în învățare pe perioada pandemiei. Astfel, principalele demersuri au fost:

- popularizarea invitației inițiate de MEC față de cadrele didactice de a participa la instruirii de familiarizare cu platformele educaționale în perioada 19-25 martie 2020;

- diseminarea informațiilor privind platforme care pot oferi suportul optim pentru învățarea online (către cadrele didactice, directori, părinți și elevi), implicit prezentarea beneficiilor sau a limitelor acestora (aprilie 2020);

- informarea privind susținerea de către partenerii MEC de la „Școala pe net” a unui webinar pentru directori și inspectori în care au fost prezentate exemple de bune practici cu privire la implementarea învățării online la nivelul unităților de învățământ;

- promovarea și coordonarea etapelor specifice apelului pentru acordarea ajutorului financiar Euro 200 în vederea stimulării achiziționării de calculatoare 2020;

- realizarea centralizării, la nivelul județului Bacău, privind necesarul de tablete pentru elevii de gimnaziu și liceu, din familii defavorizate, în scopul continuării studiului de acasă, ca urmare a intenției Consiliului Județean Bacău de a oferi dispozitive ce pot sprijini activitatea didactică online;

- centralizarea și transmiterea către MEC a numărului de elevi și cadre didactice care nu au putut participa la activități de învățare online (15912 elevi și 788 cadre didactice);

- realizarea evidenței unităților de învățământ care au aplicat în cadrul apelului extraordinar la propuneri de proiecte lansat de Inițiativa Central Europeană (Mai 2020);

- promovarea inițiativelor de tipul: *programul Digital Nation - Profesor în online, selecția națională Creatori de educație*;

- realizarea de videoconferințe, săptămânal, cu directorii unităților de învățământ din județul Bacău în vederea dezbaterii problemelor în ceea ce privește învățarea online și a identificării soluțiilor pentru adaptarea procesului didactic la noile contexte și furnizarea de educație incluzivă de calitate.

Decalajele între mediul urban și mediul rural în ceea ce privește accesul la resursele necesare învățării online au fost semnificative și la nivelul județului Bacău. Astfel, la finalul lunii martie datele agregate din teren au evidențiat implicarea în activitățile de învățare la distanță a 38.775 de elevi din mediul urban (reprezentând 86,93%) și respectiv 19.441 elevi din mediul rural (doar 69,25%). În urma analizei efectuate la nivelul inspectoratului școlar, s-a constatat că există un număr de 6.378 elevi din mediul urban, respectiv, un număr de 9.604 elevi din mediul rural care nu au avut acces la platforme de învățare online pentru că se confruntă cu probleme precum lipsa curentului electric, a accesului la internet și la un device necesar (telefon smart, computer sau tabletă). Inițiative pentru acoperirea acestor nevoi au fost luate atât la nivelul Consiliului Județean Bacău, prin alocarea de fonduri destinate achiziției de tablete pentru copii/elevii vulnerabili, cât și prin depunerea formularului de aplicație de către ISJ Bacău pe apelul extraordinar la propuneri de proiecte lansat de Inițiativa Central Europeană - Aria educație și învățământ la distanță/e-learning, prin care un număr de 10 unități de învățământ preuniversitar și ISJ Bacău au aplicat pentru dotarea cu echipamente (componente soft și hard, lecții interactive, acces la webinarii etc) pentru desfășurarea procesului educațional pe perioada stării de urgență și nu numai, cu adresabilitate directă către 928 de elevi beneficiari și 230 cadre didactice.

Analize și abordări propuse

Documentul prezent a fost elaborat cu participarea directă a directorilor unităților de învățământ, dar în egală măsură propunerile acestora și perspectivele de abordare se sprijină și pe consultarea pe care aceștia au realizat-o cu proprii elevi și familiile acestora și cu personalul didactic, cu privire la cele trei modalități posibile de desfășurare a activităților de predare/învățare/evaluare, odată cu începerea anului școlar.

O sinteză a argumentelor și perspectivei acestor categorii de beneficiari asupra celor trei scenarii, propune următoarele:

A. din perspectiva elevilor

• **modelul cursurilor organizate cu frecvență normală, în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari**

- **este varianta cea mai agreată de elevi**, deoarece se simt suprasolicitați și surmenați, mai ales elevii care au participat activ la activitățile online;

- elevii au ridicat problema unui orar clar, bine stabilit, organizat din perspectiva curbei de efort;

- elevii sunt de părere că această variantă este cea mai avantajoasă pentru cei aflați în situații de risc de abandon școlar;

- este apreciată oportunitatea pe care această variantă o oferă pentru respectarea egalității de șanse și tratarea diferențiată, cu sprijin adecvat nevoilor copiilor cu CES, mult mai greu/spre imposibil de asigurat în celelalte scenarii.

• **organizarea cursurilor după model mixt/hibrid**

- este o variantă **acceptată de elevi**, dat fiind că permite, chiar în condiții restrictive, interacțiunea umană de care au foarte mare nevoie;

- consideră că această variantă oferă, parțial, o șansă elevilor cu risc de abandon, dacă sunt oferite resursele tehnice și materiale de învățare adaptate acestora,

- pentru colegii cu CES, elevii consideră necesară asistența, sprijinul din partea unui coleg, prin intervenții de tip peer teaching și peer mentoring;

- nu este considerată o soluție viabilă pentru preșcolari, creând discontinuități educaționale

și de acomodare a acestora la colectiv, această vârstă impunând în mod deosebit dezvoltarea competențelor socio-emoționale.

- **organizarea cursurilor exclusiv în format online**

- **nu este agreată de cea mai mare majoritate a elevilor**, care invocă lipsa unui sprijin real în învățare din partea profesorilor în acest context, lipsa unui feedback adecvat, personalizat, precum și imposibilitatea aplicării unor cunoștințe și deprinderi învățate în absența accesului la laboratoarele de specialitate sau în spațiile de practică proprii diferitelor profiluri și specializări.

B. din perspectiva personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic

-PERSONALUL DIDACTIC

- **modelul cursurilor organizate pe baza modelului hibrid în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari**

- este o variantă parțial preferată, cele mai frecvent menționate argumente fiind legate de efortul foarte mare solicitat și de consumul extraordinar de timp pentru proiectarea, pregătirea și desfășurarea predării, învățării și evaluării în context online.

- **organizarea cursurilor exclusiv în format online**

- **nu este agreată de marea majoritate** a cadrelor didactice, printre cele mai des invocate argumente fiind: imposibilitatea multora dintre familii de a le oferi elevilor sprijinul necesar pentru a parcurge învățarea în acest format; problema asigurării și monitorizării prezenței elevilor la activitățile online și în învățarea autonomă, ulterioară, cu valorificarea platformelor online și a resurselor digitale propuse de profesori sau identificate chiar de elevi; nevoia stringentă de formare și lipsa timpului necesar pentru o abilitare reală și de substanță a cadrelor didactice nu doar în ce privește valorificarea unor aplicații de tehnologie educațională, dar și cu privire la crearea de conținut digital pe discipline și valorificarea unor tehnici și instrumente de evaluare a progresului elevilor, în acest context.

- PERSONALUL NEDIDACTIC

- **modelul cursurilor organizate cu frecvență normală**

- **variantele nu este deloc agreată**, întrucât personalul existent este absolut insuficient în condițiile luării măsurilor pentru reducerea numărului de elevi dintr-o clasă / a copiilor preșcolari dintr-o grupă; - nu există personal medical suficient la nivelul școlilor, care să asigure trierea elevilor la începutul programului școlar și asistența medicală necesară, pe parcurs.

C. din perspectiva familiilor

- **modelul cursurilor organizate cu frecvență normală**

- **este varianta preferată de cei mai mulți dintre părinți**, argumentele constând în principal în lipsa competențelor/indisponibilitatea în a-și susține copiii pentru realizarea activităților de învățare în format online sau mixt (disponibilitate redusă de timp, lipsa device-urilor suficiente pentru fiecare membru de familie, lipsa spațiului adecvat etc).

În contextul în care planificarea procesului de învățământ se realizează în perioade incerte, iar scenariile posibile solicită adaptări rafinate pentru fiecare dintre beneficiarii și resursele implicate, corelat cu contextele locale particulare și cu realitățile și constrângerile/oportunitățile în care funcționează fiecare instituție de învățământ, prin prezentul document sunt propuse și o serie de sugestii generale, valabile ca repere posibile, indiferent de varianta sau scenariul care va fi adoptat:

✓ **fiecare școală/comunitate decide cum abordează noul an, în funcție de resursele pe care le are la dispoziție, de provocări contextuale, de situațiile epidemiologice locale, de limitări dar și de oportunități, argumentând varianta aleasă;**

✓ **asigurarea schimbului de bune practici între școli și comunități, cu privire la soluțiile adoptate și contextele specifice traversate;**

✓ **colectarea unor date, absolut necesare pentru documentarea și fundamentarea deciziilor și planurilor noi de acțiune, înainte de începerea anului școlar, cu privire la copiii/elevi (gradul de participare la învățarea online în perioada martie - iunie 2020; identificarea copiilor vulnerabili; identificarea principalelor nevoi de sprijin) și familiile acestora (program de muncă, persoane care pot sta cu copilul în perioada absenței părinților, număr de copii din familie, acces la învățarea online, resurse materiale și competențe digitale, disponibilitatea de a însoți copilul în învățarea desfășurată acasă);**

✓ **îmbunătățirea sistemului informatic integrat al învățământului din România (SIIR), pentru a putea identifica și sprijini elevii care nu au fost înscriși, nu se vor înscrie în sistemul de învățământ, sau riscă să nu participe la sistemul de învățământ online;**

✓ **formările privind educația online să fie realizate la alegerea fiecărei școli, unitar, cu referire la practici comune, predare colaborativă, evaluare și stare de bine, cu posibilitatea valorificării ofertelor de formare propuse/lansate de Ministerul Educației;**

✓ **instituțiile abilitate din domeniul educației și sănătății să ofere școlilor în mod prioritar **consiliere și informare**, și abia apoi, în măsura în care normele și regulile propuse nu sunt respectate, să fie luate decizii cu privire la consecințe legale;**

✓ **crearea unor sisteme de monitorizare a elevilor care fac tranziția între ciclurile de învățământ;**

✓ **sprijin real din partea UAT, prin serviciul social, cu privire la familiile vulnerabile, accesul la educație și măsuri concrete pentru a stimula participarea școlară;**

✓ **modificări ale **codurilor de conduită** sau ale altor politici de salvagardare, inclusiv **planuri de gestionare a riscurilor și protocoale de urgență**, la nivelul școlilor (cu sprijin și ghidaj din partea Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Sănătății);**

✓ **asigurarea de **consiliere și suport psihologic și socio-emoțional copiilor, elevilor, părinților, cadrelor didactice**, care se simt afectați de condițiile impuse de noul context pandemic și în mod special copiilor vulnerabili. Promovarea unor **campanii** de reducere a stigmatizării și a temerilor legate de contagiune sau contaminare, la nivelul școlilor (personal, elevi, familii);**

✓ **identificarea priorităților fiecărei școli, **revizuirea bugetului** pentru a putea acoperi costul măsurilor necesare pentru pregătirea **începerii anului școlar în condiții de incluzivitate, siguranță și sănătate, cu oferirea unei educații de calitate** (finanțare suplimentară din partea autorităților centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale, comunității; reprioritizarea planurilor de cheltuieli);**

✓ **apel către autoritățile locale, liderii comunității, asociații, organizații ale societății civile și comunitatea de afaceri, pentru a sprijini eforturile de întoarcere la școală, inclusiv **pentru a crea plase de siguranță socială** pentru personalul și elevii cei mai vulnerabili (resurse educaționale tipărite, dispozitive digitale, date de internet, transferuri de numerar, distribuție de alimente sau îngrijire a copiilor etc).**

SCENARIUL 1: Începerea anului școlar cu frecvență normală, în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari.

✗ procesul de predare-învățare-evaluare

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
SPAȚII, ORAR, EFECTIVE ELEVI		
<p>Spații insuficiente pentru efective reduse de copii/elevi;</p> <p>Imposibilitatea acoperirii în același interval orar a tuturor orelor, cu efective reduse per clasă/grupă.</p>	<p>Orar flexibil de începere a activităților, cu reducerea grupelor/claselor, reamenajarea spațiului:</p> <p>a. înv. preșcolar: maxim 6 copii într-o grupă, de preferat aceleași pe parcursul zilei, dar cu interschimbare componență grupe pe parcursul anului. Altă variantă: numărul de copii la grupă să fie stabilit normativ, în funcție de spațiul disponibil, de dimensiunea claselor; posibilitatea unui program mai scurt pentru fiecare grupă de preșcolari, maxim 8:00-11:00 cu pauză pentru dezinfectare 50 min; eventual renunțarea la program prelungit și trecere la program normal, pentru realizarea strict a procesului didactic de învățare; existența grupelor hibride pentru program prelungit și program scurt pentru reducerea numărului de preșcolari în programul de după-amiază;</p> <p>b. înv. primar și gimnazial: maxim 15 elevi într-o clasă;</p> <p>c. înv. liceal: maxim 18 elevi în clasă (având în vedere că planul de școlarizare a fost aprobat, se poate ca din două formațiuni de studiu să fie reorganizate trei formațiuni, astfel că numărul de clase ar crește, dar nu s-ar dubla).</p> <p>Autonomia școlilor – libertate de decizie, având în vedere caracterul specific al fiecăreia în ce privește spațiile școlare existente, numărul de schimburi în care lucrează de obicei etc. Școlile care au spațiu insuficient ar putea muta o parte din clase în spațiile excedentare care există în alte unități de învățământ sau utilizarea de containere moderne.</p> <p>Amenajarea spațiilor exterioare ale grădinițelor, în vederea desfășurării unui număr mai mare de activități de învățare în aer liber (se pot amenaja centre/ zone/arii/ colțuri pentru stimularea dezvoltării copiilor în diferite domenii de dezvoltare). Obligatorietatea realizării zilnice a două activități în aer liber, în funcție de condițiile climatice.</p> <p>Suspendarea programului „Școala altfel” la toate nivelurile de învățământ.</p>	<p>Modificarea LEN. Art 63 – efective de elevi (<i>reducerea numărului de copii/elevi, luând în calcul faptul că cifrele de școlarizare au fost deja aprobate</i>).</p> <p>Sprijin financiar pentru achiziția de containere, în cazul școlilor care nu au spații suficiente</p>
PERSONAL		
<p>Personal didactic, nededidactic, auxiliar, de îngrijire și medical insuficient</p>	<p>- identificarea și angajarea de personal suplimentar: didactic, nededidactic, auxiliar, de îngrijire, medical;</p> <p>- identificarea unor resurse umane de rezervă pentru situațiile posibile de îmbolnăvire a personalului didactic/nededidactic;</p> <p>- acces la o bază de date cu cadre didactice asistenți (ucenici) pentru a suplini unele activități didactice, precum și parteneriate pentru valorificarea (unde este posibil) asistenților elevi/studenti care se pregătesc pentru cariera didactică, pentru a putea susține activitățile didactice (ar putea fi valorificat sprijinul acestora în perioadele de suplinire, atunci când o școală se confruntă cu lipsa unui cadru didactic; implicarea voluntarilor, tutorilor, mentorilor);</p>	<p>Alocarea unor resurse financiare suplimentare pentru plata personalului didactic, având în vedere că numărul de formațiuni de studiu se poate dubla.</p>

PERSONAL		
	<p>- arondarea unui asistent igienist/școlar care să constate deficiențele apărute în respectarea normelor și să ajute la monitorizarea stării de sănătate a copiilor/elevilor/personalului școlii și la implementarea normelor propuse de DSP și ministerele de resort.</p>	<p>Resurse financiare alocate pentru toate categoriile de personal care se vor suplimenta. Normative noi privind practica pedagogică a studenților și a elevilor de la Colegiile Pedagogice.</p>
CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE		
	<p>Organizarea unor activități remediale și recuperatorii pentru copiii/elevii care nu au participat la învățarea online/ la distanță.</p> <p>- Realizarea unor adaptări curriculare diferențiate/ individualizate, la nivelul fiecărei școli, cu consultarea personalului didactic, eventual desemnarea unui grup de lucru la nivelul școlii, în acest sens (adaptările vor trebui să țină cont de diferențele create de accesul inegal, în perioada martie- iunie, la activitățile de învățare online). <i>particularizare: înv. preșcolar: elaborarea sau punerea la dispoziția cadrelor didactice a unor repere/resurse privind abordări pedagogice prietenoase, adecvate perioadei, cu limitarea interacțiunilor/ contactului prelungit/ strâns între copii (Un set de resurse destinate nivelului preșcolar pentru o abordare sigură și prietenoasă a reîntoarcerii copiilor la grădiniță este pus la dispoziția profesioniștilor de către CEDP Step by Step).</i></p> <p>- Predare colaborativă la nivel de școală, acolo unde sunt mai multe clase pe nivel: <i>particularizare învățământ primar</i></p> <p>- ex 1: în intervalul 8:00-10:00, într-o școală cu 90 de elevi la clasa pregătitoare pot preda 6 cadre didactice- ora de 30', pauze de 10', în intervalul 11:00-13:00; același algoritm pentru clasa a III-a);</p> <p>- ex. 2: ora 30 min, pauza 5 minute, programul clasa pregătitoare – a IV-a se termină la 10:20/10:50, conform numărului de ore din planul cadru. Intervalul 11:00-12:00 poate fi alocat pentru dezinfectarea și aerisirea sălilor de clasă, apoi la 12:30 pot începe cursurile pentru clasele de gimnaziu, cu ora de 40 minute.</p> <p>- Obligatorietatea realizării zilnice a unor activități în aer liber, altele decât cele de educație fizică și sport (la toate nivelurile de învățământ, la disciplinele la care este posibil).</p>	<p>Seturi de proceduri elaborate de Ministerul Educației și Cercetării, care să reglementeze desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare în noile condiții.</p>

CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

	<p>- Este nevoie de sprijin din partea autorităților pentru liceele tehnologice în vederea susținerii practicii curente și comasate la agenții economici (HORE-CA), cei mai loviți de această pandemie, altfel va exista pericolul ca elevii să nu poată beneficia de aceste servicii atât de necesare pentru viitorul meseriei pe care și-au ales-o.</p> <p>- Dezvoltarea, împreună cu personalul școlii și consilierul școlar, a unor ghiduri pentru identificarea și prevenirea intimidării, discriminării și stigmatizării elevilor și profesorilor în legătură cu COVID-19.</p>	
--	---	--

X siguranță și igienă

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
<p>Extrem de dificil de asigurat pentru tot personalul și toți copiii/ elevii condiții de siguranță și sănătate.</p>	<p>Prezentarea punctului de vedere/normativelor DSP și verificarea unității școlare înainte de începerea anului școlar pentru autorizarea funcționării și nu prin asumarea de către directorii unităților. Aspectele ce pot fi remediate să fie aduse mai întâi la cunoștința directorilor, urmând ca abia după asigurarea acestei informări să fie aplicate sancțiuni, în cazul nerespectării normelor.</p> <p>Asigurarea și organizarea unor vizite de la experți în sănătate publică și / sau autorități guvernamentale, înainte de începerea școlii, pentru a ne asigura cu privire la siguranța deschiderii unităților de învățământ.</p> <p>Mobilizarea de sprijin din partea clinicilor locale de sănătate sau a autorităților de sănătate din județ/ localitate, atunci când este posibil, pentru a oferi asistență școlilor.</p> <p>Identificarea unui sistem sau a unui mecanism de colectare a datelor specifice referitoare la COVID-19, inclusiv cazuri suspecte de infecție și boală în rândul elevilor și personalului (cu reglementarea aspectelor ridicate de accesul școlilor la aceste date pe care DSP le are la dispoziție, în scopul asigurării intervențiilor intersectoriale pentru eficiență maximă și rapiditate în intervenții comune).</p>	<p>Normative și metodologii elaborate de DSP și ministerele de resort, pentru asigurarea condițiilor igienico-sanitare.</p> <p>Alocarea de fonduri suficiente de către Consiliile Locale, direct corelate cu aspectele constatate de către DSP și recomandările propuse.</p> <p>Proceduri clare prin care să se reglementeze toate acțiunile/activitățile din școală – pe baza unor normative emise de DSP și autoritățile naționale.</p> <p>Parteneriate ale Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Sănătății pentru derularea unor campanii de informare cu focalizare strictă pe normele și regulile de igienă din unitățile de învățământ.</p>

X relațiile școală – familie-comunitate

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
<p>Atitudinea unor părinți care nu susțin și nu încurajează frecventarea școlii de către preșcolari/elevi, din motive diferite (care țin de pericolul perceput, dar și de atitudinea, în general, față de participarea școlară a copiilor lor).</p> <p>Dificultatea de a gestiona fluxurile de părinți, cel puțin în cazul preșcolarilor, în incinta grădinițelor/școlilor, cu respectarea tuturor condițiilor de siguranță și igienă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - asumarea de către părinți a carantinării în cazul apariției cazurilor de îmbolnăvire în colectivitate; - accesul interzis părinților în școală/grădiniță; proceduri de aducere și preluare a copiilor de la grădiniță fără a se intra în spațiul școlar; - reducerea numărului de activități extrașcolare, la care familia asigură participarea copilului dincolo de programul grădiniței (frecventarea cluburilor de joacă, sportive), pentru a reduce numărul contactelor posibile din afara familiei; - asigurarea comunicării către familii a tuturor regulilor și normelor interne nou apărute și a procedurilor elaborate în contextul asigurării sănătății și siguranței copiilor/elevilor și personalului.

SCENARIUL 2: Începerea anului școlar în condiții de cursuri organizate după un model mixt/hibrid (alternativ, jumătate de clasă vine la școală, jumătate participă online), în condiții stricte de asigurare a sănătății tuturor actorilor școlari.

X procesul de predare-învățare-evaluare

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
SPAȚII, ORAR, EFECTIVE ELEVI		
<ul style="list-style-type: none"> -reconfigurarea efectivelor, pe fiecare nivel de învățământ, în contextul spațiilor insuficiente și a efectivelor și așa prea mari; -construirea orarelor flexibile, dar care să nu ducă la supraîncărcarea programului cadrelor didactice; -reamenajarea spațiilor de învățare pentru limitarea contactului interuman și evitarea folosirii prea multor materiale didactice care nu pot fi igienizate ușor, după utilizarea individuală. 	<p>-Încurajarea participării tuturor preșcolarilor și elevilor la un minim de activități propuse de cadrul didactic, precum și întocmirea unei proceduri de prezență online;</p> <ul style="list-style-type: none"> -Activitatea online să fie de tip asincron; -Orar flexibil de începere a activităților, cu reamenajarea spațiului de lucru (la învățământul preșcolar – maxim 6 sau în funcție de spațiul existent; la învățământul primar maxim 12 elevi într-o clasă, maxim 15 elevi la gimnaziu, maxim 18 la liceu, de preferat aceeași pe parcursul zilei); <p><i>exemplificare:</i> pentru ciclul primar, dacă se reduce durata orei de curs la 30 min și se permite învățarea în 2 schimburi, atunci, chiar și în lipsa spațiului, aceasta devine o soluție viabilă. Astfel, programul claselor pregătitoare – a IV-a se termină la 10:20/10:50, conform numărului de ore din planul cadru. Intervalul 11:00-12:00 poate fi alocat pentru dezinfectarea și aerisirea sălilor de clasă, iar la 12:30 pot reîncepe cursurile pentru cealaltă jumătate din colectivul de elevi. Finalizarea cursurilor se realizează la ora 16:00;</p>	<p>Reglementări privind întocmirea orarelor, înregistrarea absențelor (inclusiv pentru activitățile online).</p> <p>Sprijin financiar și tehnic pentru accesul la platforme de învățare.</p> <p>Seturi de instrucțiuni furnizate școlilor, cu privire la monitorizarea absenteismului în timpul învățării la distanță în situații de urgență, a învățării online și a învățării mixte.</p>

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
SPAȚII, ORAR, EFECTIVE ELEVI		
	<p>- O variantă de împărțire a elevilor: o zi ciclul primar, o zi cel gimnazial. Partea online se desfășoară în ziua când nu sunt la școală. Un argument îl reprezintă faptul că este mult mai ușor de monitorizat frecvența elevilor și se asigură și coerența actului didactic;</p> <p>- În ziua când elevii stau acasă, se realizează activitățile online pe o platformă comună, stabilită la nivel de unitate școlară, cu interacțiune atât directă (tip ZOOM) cât și indirectă (tip GOOGLE CLASSROOM). Activitățile online trebuie organizate și sincron și asincron, cu monitorizarea activităților de învățare desfășurate de elevi și cu asigurarea de feedback din partea cadrelor didactice;</p> <p>-Orarul și activitățile vor trebui organizate astfel încât lipsa unui elev la o activitate online să nu îi afecteze progresul, în cazul în care acesta nu are posibilitatea de a frecventa (din motive obiective, tehnice).</p> <p>Acest scenariu NU este considerat o soluție viabilă pentru școlarii din clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, creând discontinuități educaționale și de acomodare a acestora la colectiv. În plus, aceasta este perioada de formare a competențelor de literație și numerație (scris, citit, calcul matematic), iar mediul online nu poate susține, eficient, formarea acestor competențe. Totuși, o posibilă soluție ar fi realizarea unui orar optim și a considerării acestuia pe principiul TOȚI ELEVII vin ziua 1 la școală (împărțiți pe 2 grupe, schimbul 1 schimbul 2) și TOȚI ACASĂ, online, ziua 2.</p> <p>-Prioritate în a participa la cursuri „face to face” ar trebui să o aibă elevii care locuiesc cât mai aproape de sediul unității, iar elevii care stau la o distanță mai mare de 20km și pentru care este nevoie de cazare în cămin să se asigure cursuri online. Având în vedere măsurile ce trebuie respectate în căminul unităților de învățământ, numărul elevilor care vor putea fi cazați va scădea la jumătate, iar suma necesară asigurării serviciilor de masă va crește semnificativ. Servirea mesei se va face în cantină cu respectarea distanțării fizice (2m) în intervalul orar 07.00-08.30 (în funcție de numărul de elevi cazați în unitate), situație în care ar trebui gestionată strict întârzierea la ore, din acest motiv.</p> <p>-Înregistrarea absențelor pentru orele online neparcurse. Astfel se va crea cadrul legal de obligativitate a participării la ore.</p> <p>-Pentru elevii care nu au acces la tehnologie, școala poate opta pentru sesiuni față în față, respectând principiul echității, ca soluție până la reglementarea situației în familiile de proveniență.</p>	

PERSONAL

<p>Personal didactic, nedidactic, auxiliar, de îngrijire, medical insuficient</p> <p>Nivel de digitalizare insuficient și inegal</p> <p>Nevoie de formare pe adaptări curriculare și predare/învățare/evaluare în format blended-learning</p>	<p>Angajarea/detașarea, pe o perioadă determinată, a unui număr suficient de personal medical. Angajarea pe perioadă determinată sau detașarea pentru o anumită perioadă a unor îngrijitori din alte unități bugetare, nu neapărat școli.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea pentru cadrele didactice a unor cursuri de dezvoltare profesională pentru dezvoltarea competențelor digitale și pentru realizarea adaptărilor curriculare în format online pentru toți copiii și în mod particular pentru copiii cu dizabilități și/sau CES - Pentru învățământul preșcolar, elaborarea sau punerea la dispoziția cadrelor didactice a unor repere/ resurse privind abordări pedagogice prietenoase, adecvate perioadei, cu limitarea interacțiunilor/ contactului prelungit între copii; - Disponibilitate din partea cadrelor didactice din învățământul primar de a lucra în două schimburi, inclusiv după-amiază; - Plata cadrelor didactice în funcție de orele prestate (ex: cu o clasă de elevi se lucrează atât față în față, cu efective de maxim 10 elevi ceea ce face ca numărul de ore de curs să se tripleze dacă o clasă are în medie 30 de elevi, la care se adaugă plata pentru orele desfășurate în regim online); - asigurarea decontării unor aplicații informatice (ex: zoom advanced) achiziționate de cadrele didactice pentru susținerea lecțiilor în sistem online; - Realizarea de cursuri eficiente, cu exemple practice de activități în sistem blended learning (accesarea individuală a unor programe în funcție de opțiunea fiecărui cadru didactic ar trebui completată cu formări realizate unitar, la nivelul fiecărei unități de învățământ, care ar asigura o practică a predării asumată de comunitatea școlară și coerentă la nivel instituțional). - Protejarea drepturilor și condițiilor de muncă ale profesorilor și ale tuturor angajaților școlii (luând în calcul printre altele: obligațiile familiale proprii ale acestora și factorii de risc personal; capacitatea de a călători către școală în siguranță; capacitatea de a asigura un număr minim de ore de instruire zilnice, riscurile presupuse de responsabilitățile specifice fiecărui post și loc de muncă: la catedră, în cantină, la cămin/internat, alt personal administrativ și de îngrijire). - Profesorii pot experimenta stres psihologic și socio-emoțional ca urmare a izolării prelungite, astfel încât ar trebui asigurată evaluarea psihologică și socio-emoțională continuă precum și sprijin, consiliere pentru dezvoltarea abilităților de gestionare a stresului și a mecanismelor de coping sau referire către specialiști în cazuri punctuale care reclamă acest lucru. - Prioritizarea sprijinului psihologic și socio-emoțional pentru profesorii vulnerabili și cu risc, inclusiv cei: de vârstă înaintată, cu afecțiuni medicale preexistente sau 	<p>Modificări în metodologia de perfecționare a cadrelor didactice.</p> <p>Instituirea obligativității pentru toate cadrele didactice de a avea certificări cu privire la urmarea unor cursuri de perfecționare privind educația online (fără accent pe numărul de credite, ci efectiv pe participarea la cursuri și dobândirea unor competențe în domeniu, care să vizeze abilitățile pentru educație online/la distanță, îmbinarea mediului digital cu învățarea în clasă, evaluarea formativă în context online). Suținere financiară pentru aceste cursuri (suplimentarea bugetelor instituțiilor de învățământ la acest capitol).</p> <p>Asigurarea fondurilor salariale suplimentare necesare, în contextul prestării de către personalul școlilor a unui program suplimentar, impus de susținerea activităților atât prin prezența în unitatea de învățământ cât și online.</p>
---	--	--

PERSONAL

	<p>dezavantajate de resurse mai puține și de sarcini crescute din cauza luării unor schimburi suplimentare sau implicării în învățare combinată.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea presiunii volumului de muncă al cadrelor didactice prin simplificarea sau scăderea numărului documentelor de elaborat și a altor responsabilități administrative. - Adaptarea evaluărilor de performanță ale cadrelor didactice, luând în calcul impactul crizei asupra rolurilor personalului și schimbările practicilor didactice din cauza măsurilor de distanțare fizică. - Explorarea unor modalități în care cadrele didactice și alte categorii de personal pot fi recunoscute și răsplătite în evaluările de performanță pentru condițiile extraordinare de muncă pe care le-au experimentat și abilitățile pe care le dobândește în timpul crizei COVID-19. - Crearea unor cursuri gratuite, speciale, pentru informaticieni/ingineri de sistem/profesori de informatică și TIC, astfel încât să dobândească/perfecționeze competențele necesare creării, îmbunătățirii platformelor educaționale care constituie suportul pentru învățarea online. 	<p>Asigurarea suportului financiar pentru acces la device-uri și aplicații informatice necesare cadrelor didactice și școlilor, pentru desfășurarea procesului de învățământ în acest scenariu.</p> <p>Protocoale și proceduri de evaluare a riscurilor pentru personalul școlii, pentru a identifica membrii vulnerabili care pot fi mai sensibili la infecții (de exemplu, profesori mai în vârstă, cu comorbidități, cu membri ai familiei care au fost pozitivi pentru COVID-19 etc).</p> <p>Asigurarea evaluării psihologice și socio-emoționale pentru cadrele didactice.</p> <p>Adaptarea metodologiilor și normelor privind evaluarea anuală a activității cadrelor didactice, cu luarea în considerare a specificului predării-învățării-evaluării în sistem blended-learning.</p> <p>Dezvoltarea la nivel național a unor mecanisme de susținere a personalului din școli, precum scheme de mentorat, rețele școlare, comunități de practici profesionale online sau cursuri online, pe tot parcursul anului școlar.</p>
--	--	--

CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

<p>- Lipsa mijloacelor tehnice de calitate, necesare pentru a asigura transmiterea orelor live, către elevii care vor studia online.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ajustarea curriculară (prin condensare/prioritizare) și a metodologiilor de evaluare bazate pe calendare școlare revizuite și instrucțiuni ale autorităților centrale și locale (pentru învățământul preșcolar, realizarea proiectării curriculare unitare pentru toți copiii, indiferent dacă învață în sistem față în față sau online/la distanță); - Planuri pentru învățare accelerată și educație remedială pentru cei care prezintă deficiențe de învățare, în special elevii defavorizați sau cei care au suferit o perturbare mai mare a învățării. 	<ul style="list-style-type: none"> -Sprijin metodologic și reglementări cu privire la planificarea și proiectarea activităților în format blended-learning, pe cicluri, niveluri de învățământ și discipline. -Prioritizarea și adaptarea programelor, cu focalizare pe competențele academice de bază.
--	---	---

CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

<p>-Există riscul supra-solicitării elevilor și implicit al eșecului acestora, dacă se vor preda și noțiunile rămase neparcuse în anul școlar anterior și cele din anul școlar în curs.</p> <p>- Insuficiența sau slaba pregătire a multor elevi și chiar a unor profesori, mai ales a celor din mediul rural, în accesarea și utilizarea resurselor educaționale în format electronic, pentru învățarea online.</p> <p>- Infrastructura majorității unităților de învățământ este improprie pentru a susține orele online.</p> <p>- Apariția/acutizarea atât în rândul elevilor cât și a profesorilor a unor boli specifice, din cauza numărului mare de ore petrecute în fața calculatorului (obezitate, boli ale coloanei vertebrale, a ochilor, anxietate etc).</p>	<p>- Evaluarea inițială a învățării care a avut loc acasă, în perioada martie- iunie, trebuie urmată de abordări flexibile de predare-învățare (învățare accelerată și strategii de educație remedială), pentru a răspunde nevoilor tuturor elevilor.</p> <p>- Continuarea învățării online pe o platformă comună pentru toată școala, cu asigurarea transparenței procesului educativ și a evaluării.</p> <p>- Materialele filmate/pregătite de cadrele didactice, precum și sesiunile live să se desfășoare în școală.</p> <p>- Materialele didactice pentru experimente demonstrative ale profesorului pot fi împrumutate de la școală, dacă profesorul susține de acasă orele online.</p> <p>- NU se va cere în nici o situație acordul elevilor/părinților pentru a trece o notă în catalog.</p> <p>- Susținerea tezelor se poate face cu o jumătate din clasă (prima jumătate, în ordine alfabetică) într-o oră, cealaltă jumătate în următoarea oră, cu alte subiecte dar care să vizeze aceleași competențe și să aibă același grad de dificultate.</p> <p>- Predare colaborativă la nivel de școală, acolo unde sunt mai multe clase pe nivel: <i>exemplu, învățământul gimnazial:</i> profesorii dintr-o catedră își împart materia pentru fiecare clasă, pregătesc materialele ce vor fi încărcate online (fără a se dubla), iar sesiunile față în față sunt folosite pentru fixare/înțelegere/ evaluare- cel puțin pentru nivel gimnazial.</p> <p>- Suspendarea, în acest an școlar, a programului național "Școala Altfel"; pentru a câștiga timp pentru recuperarea materiei.</p> <p>- Efectuarea unor evaluări rapide și continue a progresului și bunăstării elevilor, precum și abordarea lacunelor și amenințărilor la adresa echității și incluziunii.</p> <p>- Dezvoltarea, împreună cu personalul școlii și consilierul școlar, a unor ghiduri pentru identificarea și prevenirea intimidării, discriminării și stigmatizării elevilor și profesorilor în legătură cu COVID-19.</p> <p>- Dotarea școlilor cu sistem audio-video integrat, pentru a asigura condiții optime pentru transmiterea live a orelor pentru elevii care vor fi prezenți online.</p> <p>Dotarea școlilor cu camere video (nu de supraveghere) necesare înregistrării în timp real a lecțiilor de predare-învățare.</p> <p>- Asigurarea pentru elevi și profesori a device-urilor necesare educației online.</p> <p>- Abordarea unor teme la orele de TIC, special destinate modului de utilizare a device-urilor în lecțiile online. Oferte de formare gratuite pentru profesori pentru îmbunătățirea abilităților de lucru în spațiul virtual, de creare de materiale în format electronic etc.</p>	<p>- Reglementări, normative privind filmarea lecțiilor în școală (pentru elevii care urmăresc, în paralel, lecțiile de acasă).</p> <p>- Ghiduri pedagogice privind educația remedială și învățarea accelerată în contextul blended-learning.</p> <p>- Noi reglementări privind susținerea examenelor, în condițiile adoptării scenariului după modelul mixt/hibrid.</p> <p>- Reglementări legale pentru suspendarea programului național "Școala Altfel" pe durata anului școlar 2020-2021.</p> <p>-Suplimentarea bugetelor școlilor pentru a acoperi nevoia de achiziții în zona echipamentelor IT (inclusiv sisteme audio-video integrate, pentru filmarea lecțiilor și transmiterea acestora către elevii care nu sunt prezenți la școală, în programul față în față).</p> <p>- Accesarea unor fonduri pentru digitalizarea unităților de învățământ, de către Ministerul Educației și Cercetării.</p>
---	--	--

CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE		
<p>- Se poate ca inginerii de sistem, sau informaticienii din școli să nu aibă competențele necesare creării, susținerii / îmbunătățirii platformelor de lucru online și astfel nici nu pot acorda sprijin celor care ar solicita ajutor.</p>	<p>- Accesarea unor fonduri pentru digitalizarea unităților de învățământ, conectarea la internet și pentru achiziția unor pachete pentru învățarea digitală. (tipurile de abonament la internet din unitățile de învățământ nu permit redarea în timp real a lecțiilor online, prin urmare trebuie contracte noi de colaborare cu firme de specialitate prin care unitățile de învățământ să aibă în fiecare corp de clădire, pe fiecare palier, fibră optică cu viteză pentru a asigura un flux informațional cât mai real.</p> <p>-Asigurare de consiliere psihologică și medicală elevilor, pentru a atenua efectele pe care le are asupra sănătății expunerea timp îndelungat la interacțiunea cu diverse tipuri de device-uri.</p>	

X siguranță și igienă

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
<p>- lipsa experienței și a normelor/ regulilor/ procedurilor privind măsurile ce trebuie adoptate la nivelul unităților de învățământ, în acest context.</p>	<p>Prezentarea punctului de vedere al DSP și verificarea unităților de învățământ înainte de începerea anului școlar pentru autorizarea funcționării și nu prin asumarea de către directorii unităților școlare.</p> <p>- Prezența lunară și arondarea unui asistent igienist/școlar care să constate deficiențele apărute în respectarea normelor.</p> <p>- Dezvoltarea unor protocoale specifice de securitate și sănătate pentru personal, elevi și comunitatea școlară mai largă, pentru a ghida comportamentul privind distanțarea fizică și prevenirea riscurilor, completate de Ghiduri, prezentate și discutate cu toți angajații, cu elevii și familiile acestora.</p> <p>- Asigurarea și organizarea unor vizite de la experți în sănătate publică și / sau autorități guvernamentale, înainte de începerea școlii, pentru a ne asigura cu privire la siguranța redeschiderii școlilor. Mobilizarea de sprijin din partea clinicilor locale de sănătate sau a autorităților de sănătate din județ/localitate, atunci când este posibil, pentru a oferi asistență școlilor.</p>	<p>- Alocarea fondurilor suficiente de către Consiliile Locale, corelate cu aspectele constatate de către Direcția de Sănătate Publică.</p> <p>- Proceduri clare, prin care să se reglementeze toate acțiunile/activitățile din școală – pe baza unor normative emise de DSP și autoritățile naționale.</p> <p>- Ghiduri de informare, pliante, afișe de promovare a regulilor de igienă și siguranță, realizate pe categorii diferite de adresabilitate (pentru copiii preșcolari, pentru elevi de diferite vârste, pentru părinți și personalul unităților de învățământ) disponibile spre a fi afișate în unitățile școlare.</p> <p>- Sprijin financiar pentru plata unor specialiști din domeniul medical, care să ofere consultanță echipelor manageriale din școli cu privire la aplicarea unor norme de sănătate și igienă, funcție de specificul fiecărei localități și școli/structură a unei unități cu personalitate juridică.</p>

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE	NEVOI PRIORITARE DE SPRIJIN
	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea unui sistem sau a unui mecanism de colectare a datelor specifice referitoare la COVID-19, inclusiv cazuri suspecte de infecție și boală în rândul elevilor și personalului. - Posibil, constituirea la nivelul unităților de învățământ a unei echipe formate dintr-un număr de cadre didactice (în funcție de numărul de corpuri de clădire) care să verifice în timpul pauzelor modul de interacțiune a elevilor pe holuri și în curtea școlii. 	<ul style="list-style-type: none"> - Asistență online, posibil o linie de urgență la care specialiști din domeniul medical să ofere consultanță cadrelor didactice, echipelor manageriale, părinților față de problemele de igienă și sănătate legate de participarea la programul școlar al copiilor.

X relațiile școală – familie-comunitate

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
<p>Resurse IT și nivel scăzut de digitalizare al părinților, în cazul foarte multora dintre familii</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea unor parteneriate cu părinții, pentru continuarea/ extinderea/ susținerea învățării de către aceștia, în familie, în limita propriului program de lucru, al numărului de copii din familie, al abilităților și cunoștințelor pe care le au în domeniul învățării online, al disponibilității de susținere a copiilor în învățarea acasă. În cazul învățământului preșcolar: posibil atragerea legală de sancțiuni dacă părintele nu respectă cele asumate cu privire la participarea la activitățile online ale copilului. - Accesul interzis părinților în școală/grădiniță. Interzicerea activităților cu prezența părinților. - Asigurarea transmiterii informațiilor cheie către părinții, îngrijitorii și familiile elevilor (prin afișe, e-mailuri, pliante, SMS, mesaje WhatsApp etc) cu privire la aranjamentele pregătitoare făcute de școală pentru aplicarea protocoalelor de igienă și igienizare, cu privire la regulile nou instituite. - Asigurarea comunicării/informării părinților cu privire la noile prevederi din regulament și la procedurile stabilite de școală pentru asigurarea unui mediu sigur, sănătos, de învățare incluzivă și de calitate. - Eliminarea acordului parental pentru secvențe ale procesului didactic (evaluarea, de exemplu) sau a restricțiilor privind desfășurarea lor față în față și nu online. - Având în vedere ușurința cu care elevii pot să valorifice timpul alocat cursurilor online pentru a accesa diferite site-uri în scopuri recreative și nu de învățare, este absolut necesară optimizarea comunicării cu familiile, posibil prin crearea unor grupuri de whatsapp (acolo unde ele nu există) prin care aceștia să poată fi informați de școală despre programul școlar zilnic al copiilor lor.

SCENARIUL 3: Începerea anului școlar cu organizarea cursurilor exclusiv în sistem on-line, utilizând platforme și resurse de învățare digitale (alternativ, cu organizarea altor forme de învățare la distanță, în cazurile în care accesul la tehnologie este limitat și conectivitatea la Internet este redusă)

X procesul de predare-învățare-evaluare

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
PERSONAL, ORAR	
<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul inegal și insuficient de dezvoltare a competențelor solicitate cadrelor didactice de predarea-învățarea-evaluarea în sistem online, în sensul accesării unor resurse și platforme digitale dar și al creării unor materiale educaționale și valorificării unor metode atractive și motivante pentru elevi. - Imposibilitatea realizării optime a orelor de curs online de către cadrele didactice în condițiile în care celuilalt susținător al familiei nu i se poate asigura dreptul la șomaj tehnic, iar părintele – cadru didactic este nevoit ca în același timp să desfășoare atât orele online, cât și supravegherea propriului copil. - Formarea cadrelor didactice din învățământul preșcolar nu conține nici măcar elemente de didactică în context online. Slaba digitalizare a cadrelor didactice din grădinițe și lipsa unor exemple concrete de aplicare a unor metode eficiente. 	<ul style="list-style-type: none"> - Regândirea duratei unei lecții în context online și a categoriilor de activități propuse elevilor . - Formarea unor grupuri de experți care să ofere ghiduri și metodologii cu exemple concrete, eficiente în didactica predării-învățării-evaluării în sistem online, la diferite vârste și pe diferite discipline - Formarea cadrelor didactice pentru reconfigurarea întregii practici educaționale în context online. - Modificări legislative în vederea acordării șomajului pentru anumite categorii de angajați. - Cadrele didactice ar trebui să aibă acces gratuit la resurse /materiale) de învățare online, realizate la nivel național (manuale digitale, auxiliare digitale) pentru asigurarea de șanse egale tuturor elevilor, în special al celor dezavantajați (din mediul rural, minorități etnice, cu cerințe educaționale speciale).
CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	
<p>Nu se poate desfășura educație exclusiv online la grădiniță, dat fiind specificul vârstei și nevoia de dezvoltare prioritară a competențelor socio-emotionale, care reclamă socializare, contact direct cu adultul și cu egali, covârșnici.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Acces redus la învățarea online pentru un procent semnificativ din populația școlară (fie cauzat de lipsa resurselor financiare, fie datorită numărului mare de copii într-o familie, fie cauzat de faptul că părinții acestora lucrează și ei online, având nevoie de unica resursă tehnologică din casă). Existența unor zone din mediul rural în care internetul este de slabă calitate, sau chiar inexistent, ceea ce nu oferă șanse egale la educație tuturor elevilor și chiar duce la adâncirea decalajelor deja existente. - Condițiile de lucru de la domiciliu ale fiecăruia diferă; atât elevii cât și profesorii au sesizat faptul că prezența celorlalți membri ai familiei reprezintă factori perturbatori, de stres. De asemenea, existența în familie a altor membri (frați, părinți, copii etc) care folosesc, la rândul lor lucrul online, limitează accesul la device-uri. 	<ul style="list-style-type: none"> - Selectarea din programă a elementelor ce pot fi însușite în context online luând în considerare și posibilitatea unui sprijin minimal sau lipsa acestuia din partea unora dintre părinți. - Accesul la platforme online recunoscute, oficiale, ușor de utilizat de către elevi (și părinți în cazul preșcolarilor, având în vedere nevoia de contact direct între preșcolar și educator). - Achiziția de resurse tehnologice prin programe guvernamentale sau fonduri europene, astfel încât toți elevii să poată avea acces la acest tip de învățare și toate cadrele didactice. - Consumul mare de energie, precum și consumul mare de trafic de internet implică și creșterea costurilor la electricitate și internet, suportate financiar de către părinți și cadre didactice din bugetul personal, drept care se impune alocarea de resurse financiare suplimentare pentru acest tip de cheltuieli.

CURRICULUM, ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

<ul style="list-style-type: none"> - Posibilitatea încălcării dreptului intelectual prin libera circulație a materialelor educative produse de către cadrele didactice și totodată reticența acestora de a fi filmați în propria locuință. - Calitatea și eficiența actului didactic sunt semnificativ reduse în absența relațiilor interumane proprii clasei de elevi și contextului școlar. - Multor elevi cu CES nu le este recomandată folosirea device-urilor, dat fiind specificul dizabilităților/disfuncționalităților și nevoile particulare de sprijin. - Lipsa interacțiunii umane va conduce, în timp, la alienare. - Risc major pentru sănătatea elevilor și cadrelor didactice, din cauza numărului mare de ore petrecute în fața calculatorului, sau oricărui alt tip de device. - Materiile din aria curriculară de la profilul real nu pot fi predate eficient exclusiv online, ele necesitând aplicații și interacțiuni permanente. - În cazul liceelor cu internat și cantină, această variantă ar însemna șomaj pentru tot personalul care deservește cantina și internatul. 	<ul style="list-style-type: none"> - Obligatorietatea participării preșcolarii/elevilor la un minim de activități propuse de către cadrul didactic, precum și întocmirea unei proceduri de prezență online. - Accesul la platforme de învățare sau alte resurse de învățare la distanță trebuie să fie completate de kit-uri de învățare tipărite, pentru copiii din zone/familii defavorizate, care nu au acces la resurse online. <p><i>Cu referire la nivelul preșcolar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Simplificarea curriculumului pentru învățământul preșcolar, astfel încât copiii să fie nevoiți să realizeze un minimum necesar de activități educative zilnice, care să nu implice prea mult tehnologia sau sprijinul din partea părinților. - Mare parte din obiectivele prevăzute de Curriculum pentru educație timpurie (document oficial) nu vor putea fi atinse într-o organizare la distanță, deci procesul didactic nu ar putea fi realizat la nivelul cerințelor și așteptărilor. - Putem anticipa că unii părinți, cu precădere de la program normal, vor fi descurajați de această formă de organizare, și își vor ține copiii acasă. Dacă vor fi menținute din toamnă aceleași condiții de funcționare a grădinițelor ca cele pentru grădinițele de vară, cu atât mai mult o parte din părinți nu își vor mai aduce copiii la grădiniță.
---	---

SERVICIILE DE INTERNAT, ÎN SCENARIUL HIBRID

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
<p>PERSONAL, ORAR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asigurarea unui număr de maxim 4 elevi într-o cameră care acum poate găzdui 7 elevi, va determina limitarea numărului celor care vor putea fi admiși în cămin. Din acest motiv, copiii care vin de la distanțe mari și nu-și pot permite să stea în gazdă, ar putea să renunțe la școală. • Lipsa grupurilor sanitare în fiecare cameră (există o baie pe fiecare palier), ar putea conduce la crearea unor interacțiuni între elevi, ce ar putea favoriza apariția unui focar. • Verificarea permanentă și monitorizarea elevilor este greu de realizat de o singură persoană (pedagog, sau supraveghetor de noapte) cât este acum pe un schimb. 	<ul style="list-style-type: none"> - Convocarea părinților care au solicitat cazare în căminul internat pentru a ajunge la un acord în sensul în care cei care-și pot permite, să accepte să lase copilul în gazdă. Astfel se poate realiza o prioritizare a elevilor care beneficiază de cazare în cămin, în funcție de posibilitățile materiale ale familiilor, pentru a putea reduce numărul elevilor din fiecare cameră. - Realizarea unei proceduri la nivelul școlilor cu privire la comportamentul în cămin, programarea strictă a orelor destinate igienei personale, pe camere, implicit accesul la duș etc. - Instruirea tuturor elevilor și părinților cu privire la regulile de comportare pe parcursul șederii în internat și asumarea prin semnătură a acestora, astfel încât să poată fi ușurată monitorizarea realizată de personalul de serviciu.

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
PERSONAL, ORAR	
<ul style="list-style-type: none"> • În perioada 2-12 iunie când elevii au participat la pregătirea pentru Bacalaureat, condițiile impuse de către DSP au fost foarte restrictive, astfel încât nu ar putea fi îndeplinite decât de 2-3 școli cu internat din Bacău. • Cheltuieli mult mai mari pentru achiziția materialelor de igienă și întreținere. • Lipsa oricărui control privind modul de deplasare al elevilor înspre și dinspre școală, în weekend-uri, când aceștia pleacă acasă. Lipsa oricărui control privind păstrarea distanței fizice dintre elevi pe parcursul a 24 de ore, sau a interacțiunilor și contactelor pe care aceștia le au în timpul petrecut acasă. 	<p>Găsirea de către DSP a unor soluții de mijloc privind cerințele pe care să le îndeplinească căminele internat, mai ancorate în realitate, adaptate condițiilor obiective pe care le prezintă acestea.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asigurarea de către primării a sumelor necesare achiziționării acestor materiale. - Controlul elevilor din internat 24 de ore din 24 este aproape imposibil de realizat și oarecum superfluu, având în vedere că toată perioada vacanței de vară (de fapt de la ridicarea stării de urgență) tinerii au interacționat și o vor face oricum, în afara școlii. Le pot fi doar reamintite permanent pe parcursul tuturor orelor de curs și la orele de dirigenție/consiliere în special, toate regulile de igienă pe care este necesar să le respecte. Prin frecvență, repetare și verificare a modului de respectare a regulilor le pot fi formate deprinderi pe care, la rândul lor, le pot disemina în familie, în comunitate. - Lansarea unor apeluri de proiecte cu finanțare externă) care să se adreseze școlilor, pentru a obține fonduri din care să poată moderniza căminele internat, în contextul în care unitățile de învățământ nu au avut posibilitatea accesării în mod direct a unor astfel de fonduri destinate exclusiv reabilitării bazei materiale, modernizării spațiilor etc.

SERVICIILE DE CANTINĂ

PROVOCĂRI	SOLUȚII PROPUSE
PERSONAL, ORAR	
<ul style="list-style-type: none"> • Servirea mesei în cantine nu ridică de obicei probleme și provocări deosebite, deoarece spațiile sunt generoase, iar acolo unde sunt mai mici, se pot organiza serii cu un număr limitat de elevi, astfel încât să se poată păstra distanța de siguranță. • Numărul mai mic de elevi prezenți într-o perioadă în cămin va conduce la creșterea costurilor cartelei de masă. • Ca și la celelalte capitole, provocarea majoră constă în sumele semnificativ mai mari care vor fi alocate pentru achiziția materialelor de curățenie, de igienă etc. 	<p>Realizarea unor proceduri, la nivelul fiecărei instituții de învățământ, adaptate condițiilor obiective din școala respectivă, care să reglementeze modul de desfășurare a activității din cantină.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subvenționare, pentru a acoperi creșterea costului cartelei de masă

Document elaborat de:

Ioan Cristinel Albu, Școala Gimnazială Găiceana

Carmen Antohe, Colegiul Național "Costache Negri", Târgu Ocna

Adina Roxana Baștea, Școala Nr. 2, Târgu Ocna

Lavinia Băisan, Colegiul Național Pedagogic "Ștefan cel Mare", Bacău

Sorin Bostan, Școala Gimnazială "Constantin Platon", Bacău

Constantin Ciofu, Liceul Tehnologic "Grigore Antipa", Bacău

Amalia Diaconu, CJRAE Bacău

Oana Maria Droiman, Colegiul Național "V. Alecsandri", Bacău

Ana-Maria Egarmin, I.S.J. Bacău

Anca Ștefania Herghea, Școala Gimnazială "Miron Costin", Bacău

Daniela Mărian, Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare", Zemeș

Tatiana Nămolosușanu, Liceul Teoretic "Henri Coandă", Bacău

Luminița Prisecaru, Școala Gimnazială Frumoasa

Elena Roșca, Școala Gimnazială "Alec Russo", Bacău

Simona Andreea Șova, Colegiul Tehnic de Comunicații "N. V. Karpen", Bacău

Alina Crina Terinte, Școala Gimnazială Nr. 1, Sănduleni

Maria Lucica Ursachi Bobei, Liceul Tehnologic "Al. Vlahuță", Podu Turcului

Alina Zăbrăuțanu, Școala Gimnazială Nr. 1, Sărata

Coordonat de:

Cristina Badea, Ofițer educație UNICEF în România

Luminița Coastache, Specialist în educație UNICEF în România